

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

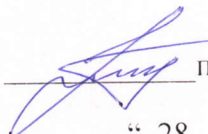
Проректор ЗВО з науково-педагогічної та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

" 29 " серпня 2025 р.

“ПОГОДЖУЮ”

Завідувач кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО

проф. ЗВО Сергій БОНДАР

" 28 " серпня 2025 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Дерматологія, венерологія»

Спеціальність	221 Стоматологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Стоматологія», 2022
Навчальний рік	2025-2026
Кафедра	шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО
Лектор	професор ЗВО, д.мед.н. Сергій БОНДАР
Контактна інформація	<i>venereology@vntu.edu.ua</i> Вінницький обласний клінічний шкірно-венерологічний центр, вул.Магістратська,21 (0432) 671 286
Укладач силабусу	доцент ЗВО, к.мед.н. Лариса ГАРМАШ

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 39, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	4 курс (VIII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	30 годин /1,0 кредит ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції - 6 год Практичні заняття - 16 год Самостійна робота -8 год В цілому: аудиторні заняття – 73%, самостійна поза аудиторна робота – 27%
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (у строки, встановлені законодавством в умовах ситуації, яка склалась з воєнним станом – дистанційно-очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком дисципліни є вивчення клінічних проявів уражень шкіри і слизових оболонок людини, а також інфекційних захворювань, які передаються статевим шляхом. Курс орієнтований на отримання фундаментальних знань про будову і функції шкірного покриву, слизових оболонок, волосся і нігтів, захворювання шкіри, їх діагностику, лікування та профілактику, а також інфекційні захворювання, які передаються переважно (але не виключно) статевим шляхом і які мають об'єктивні (висипи на шкірі, слизових оболонках, ураження внутрішніх органів) та суб'єктивні прояви. Закладає основи здорового способу життя та профілактики інфікування венеричними хворобами.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки:

анатомія людини, гістологія та морфологія, фармакологія, нормальна та патологічна фізіологія, медична біологія, мікробіологія та інші морфологічні дисципліни.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є формування системних медичних знань, вмінь та навичок діагностики шкірних та венеричних захворювань. Передбачається, що оволодіння знаннями стосовно основних клінічних ознак шкірних та венеричних хвороб дасть можливість лікарю загальної практики вчасно розпізнати такі хвороби та спрямувати пацієнта до лікаря-дерматовенеролога. Обізнаність стосовно проявів венеричних хвороб та інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом є важливою складовою професійної підготовки лікаря загальної практики, а знання профілактичних заходів щодо зазначених хвороб є обов'язком лікаря будь-якої спеціальності та спеціалізації.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, що є важливою складовою подальшого вивчення клінічних дисциплін, та передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами (інфектологія, токсикологія, гематологія, ревматологія ендокринологія, онкологія, неврологія, алергологія) та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори появи й подальшого клінічного перебігу найпоширеніших шкірних і венеричних захворювань людини.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених шкірних хвороб та захворювань, що передаються переважно статевим шляхом.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та/або інструментальних обстежень, при типовому перебігу захворювань.
4. Проводити диференційну діагностику дерматозів.
5. Встановлювати на підставі клініко-анамнестичних даних попередній діагноз найпоширеніших шкірних та венеричних захворювань.
6. Описувати дерматологічний стан пацієнта, використовуючи спеціальну термінологію.
7. Призначати раціональне лікування хворих з найбільш поширеними дерматологічними захворюваннями (системна та топічна терапія) та якщо це необхідно у суспільних інтересах, лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом.
8. Проводити первинну та вторинну профілактику шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1 венерологія)	Дерматологія,	1 семестр 16 год/1,0 кредити	Лекції №№ 1-3 Практичні заняття №№ 1-8
---------------------------------	----------------------	------------------------------------	---

Дисципліна включає 8 тем.

Тема 1 Анатомія, гістологія і фізіологія нормальної шкіри та слизової оболонки порожнини рота і губ. Патогістологія

Тема 2. Методика обстеження дерматологічного хворого. Первинні та вторинні морфологічні елементи висипу.

Тема 3. Червоний плоский лишай. Псоріаз. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 4. Піодермія. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика. Короста. Вошивість. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика. Вірусні дерматози. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 5. Мікози. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

Тема 6. Дерматити. Екзема. Токсидермії. Хейліти. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика. Практичні навички з написання навчальної історії хвороби дерматологічного пацієнта. Курація.

Тема 7. Пухирчаті дерматози. Багатоформна ексудативна еритема Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Практичні навички з написання навчальної історії хвороби дерматологічного пацієнта. Курація.

Тема 8. Методика обстеження венеричного хворого. Збудник сифілісу. Шляхи передачі інфекції. Патогенез. Класифікація. Первинний період сифілісу. Вторинний період сифілісу. Третинний період сифілісу. Природжений сифіліс.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дерматології та венерології.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) дослідження студентами під керівництвом викладача стану уражених ділянок шкіри при найбільш розповсюджених дерматозах; проведення диференційної діагностики з урахуванням результатів клініко-лабораторного обстеження хворих;
- 2) вирішення ситуаційних задач, що мають клінічне спрямування, написання та захист учбової історії хвороби

На практичних заняттях студенти приймають участь у обговоренні клінічних оглядів хворих та на прикладі хворих розглядаються головні теоретичні питання з теми, оформлюють отримані дані при самостійному обстеженні хворих у навчальну історію хвороби дерматологічного пацієнта, доповідають історії хвороб, аналізують результати лабораторних

методів обстежень, розробляють схеми призначення лікування та методи профілактики шкірних та венеричних хвороб та інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом. Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО /Студенту/Очна форма навчання/ Стоматологія/ 4 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне опитування, оцінювання індивідуальних завдань студента стосовно діагностики та складання плану лікування пацієнта, трактуванні та оцінці результатів лабораторних досліджень, контролю практичних навичок.
Підсумковий контроль дисципліни - залік	Методи: згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни	Для нарахування балів за залік проводять підрахунок поточної успішності студента за семестр. Визначають середнє арифметичне традиційних оцінок, отриманих за семестр. Отримане значення середньої традиційної оцінки переводять у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів).
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 122 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою): Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінювання усної відповіді під час поточного контролю

«**Відмінно**» – найвища оцінка, яка виставляється здобувачу вищої освіти, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, виявив систематизовані і глибокі знання програмного матеріалу, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати латинською термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, що свідчить про опанування основної і додаткової рекомендованої літератури, розв'язує ситуаційні задачі. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, володіє прийомами визначення симптомів різних захворювань шкіри, слизових оболонок та статевих органів, вміє скласти план лікування, знає обсяг і правильно інтерпретує дані додаткових методів обстеження.

«**Добре**» – виставляється здобувачу вищої освіти, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, виявив в повному обсязі знання матеріалу, передбаченого програмою, грамотно його викладає, демонструє знання літератури, розв'язує ситуаційні задачі, але відповідаючи припустився окремих помилок, які не мають принципового характеру. Уміє розкрити тему з позицій її значення, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій, грамотно відповідає на питання, використовуючи термінологічну базу дисципліни. Володіє методикою обстеження хворого, але допускає незначні помилки при обстеженні та інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження.

«**Задовільно**» – ця оцінка виставляється здобувачу вищої освіти, якщо він володіє основними питаннями програмного матеріалу дисципліни. При відповіді показав знання в обсязі, який необхідний для наступного навчання і роботи за спеціальністю. Продемонстрував знання основної літератури, розв'язує ситуаційні задачі, іноді допускаючи помилки. Володіє методикою обстеження хворого не в повному обсязі, припускається логічних і термінологічних помилок. При цьому, здобувач вищої освіти повинен виконати завдання, передбачені програмою дисципліни але не в повному обсязі оволодів практичними навичками.

«**Незадовільно**» – виставляється здобувачу вищої освіти, якщо він не дав відповідь на основні запитання програмного матеріалу, не володіє термінологічною базою дисципліни, не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді та розв'язуванні ситуаційних задач.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка **“відмінно”** ставиться студенту, який глибоко і досконало оволодів методикою опитування та фізичного обстеження хворого, відмінно володіє прийомами визначення симптомів різних захворювань шкіри, слизових оболонок та статевих органів вільно володіє діагностичними та лікувальними маніпуляціями, вміє скласти план лікування, знає обсяг і правильно інтерпретує дані додаткових (лабораторних, інструментальних) методів дослідження.

Оцінка **“добре”** ставиться студенту, який глибоко оволодів методикою обстеження хворого, але допускає незначні помилки при обстеженні та інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, а також при проведенні діагностичних та лікувальних маніпуляцій.

Оцінка **“задовільно”** ставиться студенту, який оволодів методикою обстеження хворих, але допускає суттєві порушення у виконанні методики проведення фізичного та додаткових методів обстеження хворого, в інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження, помиляється при виконанні окремих діагностичних та лікувальних маніпуляцій.

Оцінка **“незадовільно”** ставиться студенту, який не освоїв практичних навичок, або неповністю опанував навички.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв’язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв’язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв’язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв’язує менше 60% тестових завдань. Під час розв’язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв’язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Оцінювання підсумкового контролю (заліку)

Під час оцінювання засвоєння кожної теми здобувачу освіти виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання дисциплін. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Здобувач освіти повинен отримати оцінку з кожної теми. Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі чинного Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи)

- 12 балів, які додаються до оцінки з дисципліни – додаються за призові місця на міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 11-10 балів - додаються за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 10 балів - даються до оцінки з дисципліни за участь (якщо приймав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 8 балів - додаються до оцінки з дисципліни за участь (якщо приймав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

- 6 балів - додаються до оцінки з дисципліни за виготовлення на кафедрі препаратів, мультимедійних презентацій чи навчальних фільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки на робочому місці проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до практичних занять.

Алгоритм дій під час надходження сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, а саме: переривати заняття, повідомити студентів, організовано під керівництвом викладача, який проводить заняття, студентам прослідувати в укриття і перебувати до скасування сигналу відповідно до правил поведінки при сигналі «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА».

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; на практичних заняттях робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після завершення заняття.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком

відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти усне опитування та відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання реферату, чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО / Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

Алгоритм дій під час надходження сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, а саме: переривати заняття, повідомити студентів, організовано під керівництвом викладача, який проводить заняття, студентам прослідувати в укриття і перебувати до скасування сигналу.

1. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО / Студенту.

1) Основна література:

1. Галникіна С. Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом: підручник / Світлана Галникіна, 2-ге вид., переробл. Та доповнен. – Тернопіль: ТНМУ, 2020.- 424 с.
2. Дерматологія та венерологія. Підручник (видання друге, переопрацьоване, доповнене) за редакцією проф. В.І.Степаненко, Київ, 2025. -видавництво Куприянова О.О.- 928 с.
3. Дерматологія. Венерологія. Святенко Т.В., Свистунов І.В, «Нова книга» 2021. - 656 с.
4. Практикум з дерматології і венерології: навчальний посібник/ В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін. . — 3-є видання, «Медицина» 2020. - 360 с.
5. Дерматологія і венерологія: підручник / В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін. — 2-є видання, «Медицина» 2020. - 336 с.

6. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТЗОВ «ДрукЗахід», 2017. – 548с.
7. Сизон О.О. Дерматологія, венерологія в питаннях та відповідях / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТЗОВ «ДрукЗахід», 2017. – 180с.
8. Дерматологія та венерологія під редакцією проф. В.І.Степаненко, Київ, 2012.- видавництво КІМ.- 848 с.
9. В. Савчак, С. Галникіна. - Хвороби шкіри. Хвороби, що передаються статевим шляхом: Підручник: - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. -507 с
10. Family medicine: in 3 books. Book 3. Special Part. Multidisciplinary General Medical Practice (textbook) — L.S. Babinets, P.A. Bezditko, S.A. Bondar et al., 2020
11. Dermatology, Venereology. Textbook / [Stepanenko V.I, Shupenko M.M., Mikheiev O.G. et al.];under edit. of V.I.Stepanenko. – Kyiv: KIM, 2013.–560 p.Д
12. V.H. Koliadenko, T.P. Vysochanska, O.I. Denysenko. Dermatovenereology Modules, Kyiv AUS Medicine Publishing, 2010, p. 17-18.

2) Додаткова література:

1. Дерматологія: текст і кольорові ілюстрації: 7-е видання / Девід Дж. Гоукроджер, Майкл Р. Ардерн-Джонс, «Медицина» 2023. - 184 с.
2. Дерматологія. Венерологія Атлас: атлас укр. та англ. мовами. Святенко Т.В., Свистунов. Видавництво «Нова книга» 2020. – 424 с.
3. P.N Behl, A. Aggarwal, Govind Srivastava. Practice of Dermatology, 9th Edition, 2002. – 490 p.
4. Fitzpatrick et al. Dermatology in General Medicine, 4th ed. New York, McGraw-Hill, 1993.
5. Fitzpatrick. Color Atlas and Synopsis of Clinical Dermatology, 3rd Edition, 1997.
6. J.A.A. Hunter, J.A. Savin and M.V. Dahl. Clinical Dermatology, 3rd Edition, 2002. – 365 p.
7. P.N Behl, A. Aggarwal, Govind Srivastava. Practice of Dermatology, 9th Edition, 2002. – 490 p.

3) Електронні ресурси:

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmue.edu.ua>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmue.edu.ua>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Український журнал дерматології, венерології, косметології УЖДВК

http://uadvc.org.ua/?page_id=63

ARTICLES ON Dermatology <https://emedicine.medscape.com/dermatology>

Dermatology Online Journal <https://escholarship.org/uc/doj>

Dermatology Atlas

<http://www.meddean.luc.edu/lumen/MedEd/medicine/dermatology/melton/atlas.htm>

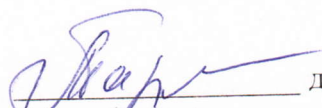
The Electronic Textbook of Dermatology <http://telemedicine.org/stamford.htm>

4) Презентації лекцій, Методичні рекомендації до практичних занять та СРС, Консультації (два рази на тиждень згідно графіку консультацій)

2. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО / Студенту).

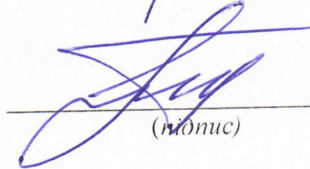
Силабус з дисципліни «Дерматологія, венерологія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри шкірних та венеричних хвороб з курсом ПО протокол №_1__, від «_28_»_серпня_2025 року

Відповідальний за курс

(підпис)

доц. ЗВО Лариса ГАРМАШ
(прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. ЗВО Сергій БОНДАР
(прізвище та ініціали)